

Den stumme Bog

Ved Landeveien inde i Skoven laae en eensom Bondegaard, man kom lige gennem Gaardsrummet; Solen skinnede der, alle Vinduer stode aabne, Liv og Røre var der indenfor, men i Gaarden, i en Løvhytte af blomstrende Syrener, stod en aaben Liigkiste; den Døde var sat herud, denne Formiddag skulde han begraves; Ingen stod og saae sørgende paa den Døde, Ingen græd over ham, hans Ansigt laae tildækket med et hvidt Klæde, og under hans Hoved var lagt en stor, tyk Bog, hvis Blade hvert var et heelt Ark graat Papir, og mellem hvert laae, gjemt og glemt, visne Blomster, et heelt Herbarium, samlet paa forskjellige Steder; det skulde med i Graven, havde han selv forlangt. Til hver Blomst knyttede sig et Capitel af hans Liv.

»Hvem er den Døde?« spurgte vi, og Svaret var: »den gamle Student fra Upsala! han skal engang have været flink, kunnet lærde Sprog, kunnet synge, ja skrive Viser med, har man sagt; men saa var der Noget der kom iveien, og saa smed han sine Tanker, og sig selv med, hen i Brændevinet, og da hans Helsen fulgte efter, saa kom han herud paa Landet, hvor der blev betalt for hans Kost. Han var from som et Barn, naar kun ikke det sorte Sind kom over ham, thi saa blev han stærk og løb om i Skoven, som et jaget Dyr; men fik vi ham hjem, fik vi ham her til at see i Bogen med de tørre Urter, saa kunde han sidde den hele Dag og see paa een Urt og saa paa en anden, og mangen Gang løb Taarerne ham ned over Kinderne; Gud veed, hvad han tænkte derved! men Bogen bad han om at faae med i sin Kiste, og nu ligger den der, og om en kort Stund skal Laaget slaaes fast, og han skal faae sin søde Hvile i Graven.«

Liigdugen blev løftet; der var Fred i den Dødes Ansigt, en Solstraale faldt paa det; en Svale skød i sin piilsnare Flugt ind i Løvhytten og vendte sig i Flugten, qviddrende over den Dødes Hoved.

Hvor underligt er det dog, – vi kjende det vist Alle, – at tage gamle Breve frem fra vor Ungdomstid og læse disse; da dukker ligesom et heelt Liv op med alle dets Forhaabninger, alle dets Sorger. Hvor mange af de Mennesker, som vi i hiin Tid levede saa inderligt med, ere nu som døde for os, og dog leve de endnu, men vi have i mange Tider ikke tænkt paa dem, hvem vi engang troede altid at skulle holde fast ved, gjensidig dele Sorg og Glæde med.

Det visne Egeblad i Bogen her minder om Vennen, Vennen i Skoletiden, Vennen for hele Livet; han heftede dette Blad paa Studenterhuen i den grønne Skov, da Pagten blev sluttet for det hele Liv. – Hvor lever han nu? – Bladet gjemt, Venskab glemt –! Her er en fremmed Drivhuusplante, for fiin for Nordens Haver – det er, som var der Duft endnu i disse Blade! *hun* gav ham den, Frøkenen fra den adelige Urtegaard. Her er Nøkrosen, han selv har plukket og vædet med salte Taarer, Nøkrosen fra de søde Vande. Og her er en Nelde, hvad siger dens Blad? Hvad tænkte han ved at plukke den, ved at gjemme den? Her er Lilieconval fra Skoveensomheden; her er Gedeblad fra Krostuens Urtepotte, og her det nøgne, skarpe Græsstraa –!«

Den blomstrende Syren helder sin friske, duftende Klase over den Dødes Hoved –, Svalen flyver atter forbi: »Qvivit! qvivit!« – – Nu komme Mændene med Søm og med Hammer, Laaget lægges over den Døde, der hviler sit Hoved paa *den stumme Bog*. Gjemt – glemt!